

Van egy kis időd...?

Nem tudhatom. Abban bízom, hogy ha majd egyszer, a belső információs láncon eljut hozzád ez a kis visszaemlékezés, talán lesz rá időd, hogy beleolvass, vagyis leülj, megállj, figyelj és hallgasd a mesélőt. Nekem – terveimnek megfelelően – be volt írva már jó előre a naptárumba 2018. január 27-re, a Bokorünnap. Az idő amúgy is az egyik kedvenc témám, ahogy a tavalyi is az volt: az egyensúly. Szóval készültem rá. Aztán minden másképp történt.

Így aztán, amikor jóval délután kettő után beléptem a Kőbányai Művelődési Ház ajtáján, volt bennem belül egy kis lelkiismeret-furdalás, vagyis egy kis feszültség. Az előtérben néhány gyerek és fiatal játszott-beszélgetett. Nem ismertem őket. Levettem a kabátomat és beléptem a már jól ismert nagyterembe. Egy számomra ismeretlen hölgy tartott előadást. Azt rögtön éreztem, hogy rutinos, jó előadó, jó kiejtéssel és tónussal. Mondanivalója azonban még nem jutott el hozzám, mert – természetesen – megálltam az ajtóban, szétnéztem és leltárba vettem az ismerősöket. Igencsak sokan voltak a teremben. Jóskával, aki az ajtó mellett ült, rögtön összevillant a tekintetünk. Aztán Tibor fordult felém mosolyogva, majd Barna integetett a terem túlsó végéből mutatva, hogy ott van hely. Lassan megnyugodott bennem a kis feszültség, megjelent a lélegzésem is és lassan beszivárogtak az előadó szavai. Mint később megtudtam, Pólus Enikő, egy közismert mentálhigiénés szakember tartott előadást.

Tulajdonképpen semmi különleges nem volt az előadásban, mégis, természetes egyszerűsége, őszinte megnyílása, a hétköznapi és az ünnepi élet minden fordulatát felölelő, a ma már szokatlan belső és külső harmóniára törekvés apró, így igencsak lényeges pillanatait bemutató, saját családi és szakmai – vagyis csoportokkal foglalkozó – életéből vett példái ott tartották a figyelmet. Minden ismerős volt, mégis. Jó volt hallani ezt a magabiztos, kiegyensúlyozott, minden fellengzéstől mentes őszinteséget. Ott voltatok és hallhattátok. De talán van olyan, akinek ez nem sikerült, így most ideírok néhány gondolatfoslányt, ami megmaradt bennem.

Életelvem és hivatásom: segítségnyújtás és társadalmi felelősségvállalás; de hogy is vagyunk ezzel az idővel?; nyugodt környezet; van idő beszélgetésre; a gyorsuló világból kimenni egy kicsit és nem lerövidíteni, hanem kinyújtani, megadni a módját; régen a rituálék kerete ezt biztosította; félünk, hogy valamiről lemaradunk; nevelésnél tanulni a gyerekektől, velük együtt, egyszerűen velük lenni; minden belefér az életembe; úgy vagyunk megszerkesztve, hogy

a szerkesztő beépítette az idővel való gazdálkodásra figyelmeztetést; idő magamra – az én időm; egy nap – néha, amikor nincs más csak én és a Jóisten; most nincs időm, de majd ha...; néha nem tudunk bánni az idővel, néha az idő bánik el velünk; az egész világ arra törekszik, hogy kibillenjek az időteremből; a reklámpiac manipulálni próbál a saját érdekében: nem vagy elég jó, szép, egészséges – törődj magaddal többet az általam adott eszközökkel, hogy hozzánk tartozz. Szerezd meg, dolgozz többet; töltőállomások egyéni megtalálása: nekem tánc, vízvezetés, naplemente, esti számadás; ha jól vagyok, akkor tudok másokkal együtt lenni – vagyis jelenlétemmel, figyelmemmel segíteni, látni mi a szükséglet - arra építjük a megelőző munkát is; használni az időt - mert kincs és mert véges, vagy az idő fog minket kihasználni úgy, ahogy azt sugallják a reklámok vagy a környezet; kiszorulunk az időnkéből, így válunk önzővé, frusztrálttá, félelemmel telivé; feltételek nélkül elfogadni magamat és másokat – ez egy csodálatos másik világ; ez egy más minőség a saját életünkkel kapcsolatban; kapcsolat és kapcsolódás; a hallgatás ideje; hála és tisztelet az idősebb korosztálynak; köszönet a fiataloknak az érzelmi intelligenciájukért, ami ma sokkal fejlettebb, mint a mi időnkben volt; visszavarázsolni az intimitást – az egymásra figyelés művészetét – a kapcsolatainkba és a világba; normálisan kialakított jövőterv még az immunrendszerre is kihat; ha magunkat nem tudjuk jól szeretni és elfogadni, nem tudunk szeretetet adni másoknak; úgy beszélni, tenni, hogy aki hallgatja, látja – mint egy hamuba sült pogácsát – hazavihesse az élete útjára.

Ugyanakkor, tulajdonképpen mindez szinte megvalósíthatatlan. Egy olyan mértékű tudatosságot, összeszedettséget és figyelemszentelést igényel, aminek nincs sem társadalmi, sem családi, sem világi alapja.

Nem így tanultuk. Ha jól belegondolok – és amennyire lehetséges volt megtettem – még erkölcsi alapja sincs.

Nem azon múlik, hogy jó akarok-e lenni. Mindenki jó akar lenni – jónak lenni jó!, harsogja a mára már igencsak divatos szlogen is. Azt feltételezi ez a javaslat, hogy képes vagyok a hatalmas és egyre gyorsuló sodrásban megállni és előbb ott lenni, mint a környezetem kiváltotta szokásos reakció. Az enyéme. De mihez tudok akkor igazodni? Mi az a biztos alap, amihez újra és újra vissza tudok térni – akár pillanatról pillanatra?

Szerencsémre nem volt időm mélyebben belemenni a gondolataimba. Kati kiállt a pódiumra, megköszönte az előadónak a tartalmas, őszinte előadást, lezárta a kérdéseket és indította a következő programot, amihez a kellékeket fiatal lányok fűrgé csapata biztosította. Mindenki kapott egy „órát” egy papírlapon, aminek a számlapján, minden órához tartozott két felirat: Kivel....., hol.....? Nekiindultam, hogy minden órához, megszerezem a megfelelő randipartner és a még meg nem látogatott helyszínt. Ez utóbbit a falra szerelt rajzos táblák mutatták: Párizs, Makó, Jeruzsálem, Kalocsa, New York, Eger stb. Az egész terem felbolydult. Persze – gondoltam –, ilyenkor mindenki a Bokor-barátait keresi fel, akikkel esetleg már hosszabb ideje nem beszélt és ne a még sohasem látott sohasem hallottakat – ahogy tavaly Péter javasolta. Így akadtam én is Bandira, Gyurira, Évire és Barnára, de aztán – furcsa módon – belebotlottunk egymásba Tádéval, akivel talán ha életemben egyszer beszélgettem egy rövid ideig, és Éva nénivel, akit az unokája kísért és aki nagyon örült, hogy nem neki kell a nagyival randevúznia, akivel valamikor a tízes évek elején készítettem egyszer egy interjút. Kati a beszélgetés témáját is előírta, de hát ez nem volt tartható. Bandival találkozáskor az volt a kérdés, hogy melyik a kedvenc időszakunk a nap folyamán, amit aztán nagyon röviden el tudunk intézni: nekem az este tizenegy óra utáni – mondta Bandi, mert akkor fekszem le. Az enyém meg a délután fél egy, amikor egy kicsit ledülök szunyókálni. Ezzel el is intéztük a kötelezőt, de ránk nagyon is jellemző kedvteléseinket. Nekem talán két vagy három randevú jött össze, amikor Kati bejelentette, hogy most pedig üljön le mindenki a helyére. Ilyen formában nem tudjuk folytatni – mondta -, mert az idő előrehaladott állapotba került. István és Márta ült mellettem, meg a rég látott Mara, akit még a Piarista közből ismertem. Csöndben várakoztunk. Kint lassan besötétedett.

Kati, miután megkérte a szélen ülőket, hogy oltsák el a lámpát, halkán mesélni kezdett egy királyról, akinek volt egy birodalma, ahol az emberek szorgalmasan dolgoztak, boldogan éltek, haltak és mindenkinek megvolt mindene, ami szükséges. A királynak volt három fia is. Egyik tehetségesebb, szorgalmasabb, mint a másik. Az egyik kívülről fújta a KIO-t és még gitározni is tudott; a másiknak már tíz gyermeke volt, de emellett kiemelkedett a karitatív munkában is; a harmadik gyönyörűen énekelt és önként járt tanítani az ország legelmaradottabb vidékén élő gyerekekhez. Mikor az öreg király érezte, hogy napjai meg vannak számlálva, gondolkodni kezdett kire bízhatná a birodalom irányítását. Gondolkozott és gondolkodott, de nem tudta kitalálni milyen szempont szerint dönthetne, hisz mindhárom fia kiváló volt. Ahogy gondolkozva sétált a palotában, beért a trónterembe, ami a legnagyobb terem volt a palotában, amit ezért a bálókna is sűrűn használtak. Ott született meg benne az ötlet. Magához hívta három fiát, elmondta nekik a helyzetet és azt is, hogy azt választja utódjául, aki hajnaltól éjjelig színültig megtölti valamivel a hatalmas termet. Az első fiú másnap pirkadatkor neki is állt száz szolgájával, hogy a szomszédos homokbányából telehordja homokkal, mert így látta megoldhatónak. Dolgoztak is keményen éjjelig és tele is hordták a termet..., de csak egyharmadig. Egy hét is volt mire kitakarították az össze homokot. Akkor nekiállt a második fiú és a száz szolgájával a palota mögötti istállóból szalmát hordott a terembe éjjelig. Ő is keményen dolgoztak. Meg is telt a terem..., de csak kétharmadig. Egy hét takarítás után következett a harmadik fiú – már ahogy ez a mesékben szokásos is. Pirkadatkor ő is bement a nagy terembe..., de leült a közepén és dúdolni kezdett. Dúdolt, majd énekelt egy keveset, majd ismét csak dudorászott. A két testvér meg csak nógatta, hogy nem lesz ez így jó, nem jut semmire éjjelig. De a fiú csak ült és dúdolt.

Kati, miután megkérte a szélen ülőket, hogy oltsák el a lámpát, halkán mesélni kezdett egy királyról, akinek volt egy birodalma, ahol az emberek szorgalmasan dolgoztak, boldogan éltek, haltak és mindenkinek megvolt mindene, ami szükséges. A királynak volt három fia is. Egyik tehetségesebb, szorgalmasabb, mint a másik. Az egyik kívülről fújta a KIO-t és még gitározni is tudott; a másiknak már tíz gyermeke volt, de emellett kiemelkedett a karitatív munkában is; a harmadik gyönyörűen énekelt és önként járt tanítani az ország legelmaradottabb vidékén élő gyerekekhez. Mikor az öreg király érezte, hogy napjai meg vannak számlálva, gondolkodni kezdett kire bízhatná a birodalom irányítását. Gondolkozott és gondolkodott, de nem tudta kitalálni milyen szempont szerint dönthetne, hisz mindhárom fia kiváló volt. Ahogy gondolkozva sétált a palotában, beért a trónterembe, ami a legnagyobb terem volt a palotában, amit ezért a bálókna is sűrűn használtak. Ott született meg benne az ötlet. Magához hívta három fiát, elmondta nekik a helyzetet és azt is, hogy azt választja utódjául, aki hajnaltól éjjelig színültig megtölti valamivel a hatalmas termet. Az első fiú másnap pirkadatkor neki is állt száz szolgájával, hogy a szomszédos homokbányából telehordja homokkal, mert így látta megoldhatónak. Dolgoztak is keményen éjjelig és tele is hordták a termet..., de csak egyharmadig. Egy hét is volt mire kitakarították az össze homokot. Akkor nekiállt a második fiú és a száz szolgájával a palota mögötti istállóból szalmát hordott a terembe éjjelig. Ő is keményen dolgoztak. Meg is telt a terem..., de csak kétharmadig. Egy hét takarítás után következett a harmadik fiú – már ahogy ez a mesékben szokásos is. Pirkadatkor ő is bement a nagy terembe..., de leült a közepén és dúdolni kezdett. Dúdolt, majd énekelt egy keveset, majd ismét csak dudorászott. A két testvér meg csak nógatta, hogy nem lesz ez így jó, nem jut semmire éjjelig. De a fiú csak ült és dúdolt.

Éjfélkor elővett a zsebéből egy gyertyát meg egy gyufát. Meggyújtotta, és a gyertya fénye színültig betöltötte a hatalmas tróntermet.

Itt Kati megállt egy pillanatra – a körülötte álló lányok mind meggyújtották a náluk lévő gyertyákat –, majd folytatta a mesét.

A király ekkor megölelte a fiút és azt mondta: fiam, te teljesítetted a feladatot, így rád bízom a birodalom irányítását, neked adom a királyságot. A fiú pedig örömmel vette át és uralkodott, ahogy apjától tanulta. És az emberek szorgalmasan dolgoztak, boldogan éltek, haltak és mindenkinek megvolt mindene, ami szükséges.

És most álljunk fel és énekeljük el együtt a himnuszunkat – mondta Kati, és mi engedelmeskedtünk neki. Megfogtuk egymás kezét és énekeltünk.

Körülöttünk a lakótelep mintegy húszezer lakójának fogalma sem volt róla, hogy mi történik velük szombat délután. Nem baj. Nem kell mindenről tudnunk, csak azokról, amik ránk tartoznak.

Háromnegyed ötre értem haza. Feleségem az órát nézte, majd engem. Tudod, hogy hatra a gyerekeknél kell lennünk? – kérdezte, és hozzátette: Jól elmaradtál! Igen. Néztem az órát. Átöltözni, összekészülni, bepakolni, fél óra az út. Jó, még időben vagyunk! De ahogy néztem az órát, megláttam egy másik mutatót is, ami csendben azt mondta: most..., most..., most... És akkor türelmesen átöleltem és azt mondtam neki: van idő!

Kőbánya, 2018. jégbontó hava 12.

Farkas István